

Od leta 1998 dalje, ko so bile v Republiki Sloveniji uvedene licence za opravljanje prevozov potnikov ali blaga v cestnem prometu, so morali vozniki slovenski prevoznikov izpolnjevati določene pogoje glede usposobljenosti oziroma njihovih kvalifikacij. Do 03.08.2001, ko je bil uveljavljen Zakon o prevozih v cestnem prometu (ZPCP-1) so morali vozniki imeti najmanj srednjo poklicno izobrazbo ne glede na smer. To je bil tudi eden izmed pogojev, da je prevoznik lahko pridobil licenco. Od tega datuma naprej so temeljno kvalifikacijo lahko pridobile osebe z zaključeno osnovno šolo in vozniškim izpitom vsaj B kategorije, ki so pridobile ustrezno Nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK) voznik/voznica.

Na podlagi direktive EU 2003/59/ES se je z novim Zakonom o prevozih v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 131/06 in 5/07-popr.; v nadaljevanju: ZPCP-2), ki je bil uveljavljen 31.12.2006, za pridobitev temeljne kvalifikacije uvedel nov sistem na podlagi katerega vozniki pridobijo temeljno kvalifikacijo, in sicer z ustreznim izpitom pred komisijo Ministrstva za promet ali z izobraževanjem v enem izmed pooblaščenih centrov in pisnim preizkusom znanja v skrajšani obliki (pospešeno pridobivanje kvalifikacije). Na podlagi tako pridobljene temeljne kvalifikacije vozniki dobijo ustrezno spričevalo, na podlagi katerega se jim vpiše predpisana koda v vozniško dovoljenje. S to kodo, ki jih v vozniška dovoljenja vpisujejo upravne enote, dokazujejo svojo usposobljenost oziroma pridobitev temeljne kvalifikacije.

Glede na to, da zakon kot alternativo daje možnost vpisa pridobitve temeljne kvalifikacije za voznike motornih vozil v cestnem prometu v vozniško dovoljenje smo se zaradi ekonomičnosti in poenostavitve postopkov odločili, da bodo kandidati zaenkrat imeli možnost vpisa kode v vozniško dovoljenje, ne pa tudi možnosti pridobitve posebne izkaznice o vozniških kvalifikacijah. Nenazadnje je takšna možnost tudi cenejša za uporabnike.

Po pridobitvi temeljne kvalifikacije je najmanj na vsakih 5 let predvideno tudi obdobjno usposabljanje voznikov ob zaključku katerega bodo vozniki dobili spričevalo o rednem obdobjnem usposabljanju. Na podlagi tega spričevala se jim bo podaljševala veljavnost vpisane kode oziroma voznikove izkaznice za nadaljnjih 5 let.

Za izvedbo pridobivanja temeljnih kvalifikacij in rednega usposabljanja, kot ga predvideva ZPCP-2 in Pravilnik o vsebini, načinu in postopku pridobitve temeljne kvalifikacije za voznike motornih vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 26/07 in 33/08) je Ministrstvo za promet v mesecu maju 2008, na podlagi javnega razpisa podelilo [18-im ponudnikom](#) pooblastilo za izvajanje pridobivanja temeljnih kvalifikacij in rednega usposabljanja voznikov motornih vozil v cestnem prometu. Na podlagi pooblastila bo posamezni pooblaščen center začel izvajati preizkuse znanja voznikov za voznike avtobusov (kategorije D1, D1+E, D ali D+E) od 10.09.2008 dalje, za voznike tovornih vozil (kategorije C1, C1+E, C ali C+E) pa od 10.09.2009 dalje. Do navedenih datumov vozniki še vedno pridobijo temeljno kvalifikacijo s pridobitvijo NPK voznik/voznica tako kot do sedaj.

Upravna enota bo vpisala ustrezno kodo v vozniško dovoljenje vsem voznikom, ki bodo vložili vlogo in imajo priznano ali pridobljeno temeljno kvalifikacijo. Šteje se, da imajo pridobljeno temeljno kvalifikacijo naslednji vozniki:

- ki imajo pridobljeno NPK voznik/voznica; to bodo dokazali z ustreznim certifikatom NPK. Takšnim voznikom avtobusov se bo na podlagi 13. člena pravilnika koda vpisala z veljavnostjo do 10.09.2013. Voznikom tovornih vozil se bo koda vpisala z veljavnostjo do 10.09.2014,
- ki so na dan 03.08.2001 opravljali delo voznika in so imeli najmanj srednjo poklicno izobrazbo (tri leta); taki vozniki bodo predložili kot dokaz potrdilo GZS ali OZS, da so bili pri njih vpisani v evidenco voznikov ali potrdila delodajalcev, da so na ta dan opravljali delo voznika in spričevalo ustrezne šole. Takšnim voznikom avtobusov se bo na podlagi 13. člena pravilnika koda vpisala z veljavnostjo do 10.09.2010. Voznikom tovornih vozil se bo koda vpisala z veljavnostjo do 10.09.2011,
- ki so zaključili ustrezno srednje poklicno izobraževanje in si pridobili poklic voznika od 21.12.2006 dalje; taki vozniki bodo predložili ustrezno spričevalo šole oziroma organizacije, kjer so zaključili izobraževanje. Koda se takim voznikom vpiše z veljavnostjo 5 let od dneva zaključka izobraževanja.

Za vse prej navedene voznike velja, da se jim bo veljavnost kode ponovno podaljšala za 5 let, šteto od dneva, ko je voznik zaključil usposabljanje, če bo voznik predložil spričevalo pristojnega centra, da je opravil redno usposabljanje. Kdaj je voznik zaključil redno usposabljanje bo razvidno iz spričevala o zaključenem usposabljanju.